

אותה לאורח המכובד, שבתורו מסר אותה לי, אך  
עוד קודם הקדיש אותה לירח האב והאדמה האם  
של הכל מה שקיים. בביתן של השבט נוהג העברת  
המקטרת הוא קבוע ומדויק ושומרים עליו כדי לא  
להעליב אורחים או בני הבית.  
'עט מלחמה' הסביר בקיצור ל'מעיל אדום' את  
נוכחותי והתחיל לספר:

הירח עשה פעם מתנה לשמש, זוג חותלות.  
חותלות יפות כאלה עוד לא נראו קודם. הם קושטו  
במחטים צבעוניים של דורבן והיו מכוסות בסימנים  
מוזרים שמלבד הירח והשמש אף אחד לא יכול  
לקרוא.

איש עוד לא ראה חותלות כאלה ולירח לקח הרבה  
שלגים כדי לעשות אותן. כן, היו אלה חותלות יפות  
והשמש תמיד לבשה אותן בימים יפים, כי נעים  
היה להביט עליהם.

כל לילה, כשהשמש הלכה לישון בביתה במערב  
היא השתמשה בחותלות אלה ככרית, כי אפילו אז  
היה כבר גנב אחד בעולם.

## זקן-איש שגנב מהשמש

ב.לינדרמן

מסיפורי מדוע? האינדיאנים

הבקתה הייתה מוארת כשהתקרבת, ושמעתי את  
שירתם העליזה של הילדים, אך הם הפסיקו לשיר  
כאשר נכנסתי וקיבלו אותי פנים נבוכים במקצת.  
לא הצלחתי לדרבן אותם שימשיכו לשיר.

ליד 'עט מלחמה' ישב אינדיאני זקן מאוד בשם  
'מעיל אדום' וכאשר התיישבתי המארח הסביר  
שזה אורח מכובד מאוד, שהוא סיוקס וידידו שנים  
רבות. ואז 'עט מלחמה' הדליק את המקטרת ומסר

הגנב הזה היה רשע אחד, זקן-איש, והשמש ידעה עליו הכל. לכן היא שמה את החותלות תמיד תחת ראשה כשישנה. בזמן שהיא עבדה היא לבשה אותן כמעט תמיד, ואז לא נשקפה להן כל סכנה באור היום, אבל בחושך הלילה, כשהיא ישנה, השמש דאגה מאוד לחותלות שלה.

אולי תחשבו שאיש לא יעשה שטות כזו ויגנוב מהשמש, אבל בכל זאת לילה אחד זקן-איש, והוא היחיד שידע איפה שנמצא הבית של שמש, התגנב די קרוב כדי להציץ פנימה וראה את החותלות תחת ראשה של השמש.

אנחנו עברנו את הארץ לרוחבה ולאורכה, אך עוד איש לא מצא את ביתה של השמש. איש לא יודע באיזה מקום הוא נמצא. מובן שאנו יודעים כי הוא איפשהו במערב, כי לשם השמש הולכת בערב. אבל זקן-איש ידע הכל. הוא רק לא ידע כי לא ניתן לרמות את השמש.

כן, זקן-איש הציץ לביתן של השמש וראה את החותלות. הוא ראה גם את השמש וראה שהשמש ישנה. הוא החליט לגנוב את החותלות ולכן זחל

דרך דלת הביתן. לא היה בביתן איש מלבד השמש, כי הירח עבד בשעות אלה, וכך הילדים, הכוכבים, ולכן הוא חשב שיוכל למשוך את החותלות מתחת לראשה של השמש ולברוח אתן. הוא ירד על ארבע, על ידיים וברכיים, כמו שהולכים הדובים וזחל כך דרך הביתן, אבל בחושך הברך שלו דרכה על מקל יבש סמוך למיטתה של השמש. המקל נשבר תחת משקלו ברעש כזה, שהשמש הסתובבה ונחרה. זה הפחיד את זקן-איש כל כך שברגע הראשון לא יכול היה כלל לזוז. לבו לא היה חזק, כי רשעות גורמת לכל אחד חולשה בלב. כשהתאושש הבין שהשמש לא הבחינה בו ולכן זחל בשקט מהביתן וברח.

הוא הגיע לפסגת גבעה ושם עצר כדי להקשיב, אבל הכל היה שקט לגמרי ולכן הוא התיישב וחשב "אשיג אותן מחר בלילה, כשהיא שוב ישנה" אמר לעצמו "אני זקוק לחותלות אלה ואני אגנוב אותן, כי הן תעשנה אותי יפה כמו השמש."

הוא ראה איך הירח חוזר מעבודה הביתה וראה את השמש היוצאת לעבודה, אבל הוא לא התרחק,

כי רצה להיות קרוב לביתן כאשר השמש תחזור הלילה.  
הוא לא חיכה הרבה זמן, כי כל מה שזקן-איש תכנן היה תעלול, ורק אלה שעובדים מודדים זמן. הוא היה קרוב לביתן כשהירח יצא ואז חיכה שהשמש תכנס.

מתוך השיחים ראה זקן-איש איך השמש מורידה את החותלות, ועיניו נצצו בחמדנות כשראה איך בעלתן מקפלת אותן ושמה תחת ראשה, כפי שעשתה תמיד. ואז חיכה עוד קצת ואחר כך לאט, לאט זחל לכוון הביתן ובסוף הכניס את ראשו פנימה.

הוא חיכה עדיין זמן רב, רב מאוד, אך בסוף השמש התחילה לנחור. הקולות המוזרים של הלילה הדאיגו את זקן-איש, כי ידע שהוא עושה מעשה רע, וכשטבלן קרא באגם הקרוב צמרמורת עברה בכל גופו, אך בסוף התקרב לצדה של הישנה. בזהירות אצבעותיו התחילו למשמש את החותלות היקרות, עד שהבין איך יוכל להוציא אותן בלי להעיר את השמש. בחושך של הביתן נשימתו

כמעט ונעצרה ולבו דפק כמו תופי מלחמה. זיעה קרה, שפחד גדול תמיד מביא לגוף של חלשי-לב, טפטפה מגופו, ורגע אחד הוא חשב שאולי יחזור בלילה אחר, אך החמדנות לא נתנה לא מנוח, הוא שמע בקולה ושלף את החותלות מתחת לראשה של השמש.

בזהירות הוא זחל מהביתן כשהוא מביט אחורה מעל כתפו בעוברו בדלת.

ואז התחיל לרוץ מהר כפי שרק יכול היה. מעל גבעות ועמקים הוא רץ, מעל נהרות ונחלים, ישר מזרחה. תוך הריצה הוא צחק מהערמה שלו ובסוף התעייף.

"הו!" אמר לעצמו "אני עכשיו רחוק מספיק ואוכל לישון קצת. זה קל היה לגנוב מהשמש, קל כמו גניבה מדוב או מבונה".

הוא קיפל את החותלות, שם אותן תחת ראשו כפי שעשתה השמש, ונרדם. חלום רע היה לו והוא התעורר בבהלה. מעשים רעים גורמים לכולנו חלומות רעים. זקן-איש התיישב והנה השמש הביטה ישר בפניו וצחקה. הוא נבהל וברח משם,

והשאיר את החותלות אחריו.

בצחוק לבשה השמש שוב את החותלות והלכה מערבה, כי היא תמיד עסוקה. היא חשבה שכבר לא תראה יותר את זקן-איש, אך במציאות צריך יותר משעור אחד כדי ללמד תבונה לטיפש.

זקן-איש הסתתר בין העצים עד שהשמש לא נראתה יותר. ואז הוא רץ מערבה והסתתר שוב בקרבת ביתה, כדי לחכות ללילה ולגנוב שוב את החותלות.

הפעם הוא פחד יותר, אך כשרק השמש נרדמה הוא זחל שוב אל הביתן והציץ פנימה. אז עצר, כי פחד שהשמש תשמע את דפיקות לבו. ואחרי רגע זחל אל מיטתה של השמש ובדיוק אז אוח לבן גדול עף מקורות הביתן וזה הפחיד אותו עוד יותר, כי ידע שזה אות של מזל רע. אך הוא המשיך לזחול עד שכמעט ונגע בשמש.

הביתן היה מרופד סביב בצוירים נהדרים שהכין וצבע הירח, והסימנים המשונים שעליהם גרמו לרעדת פחד לזקן-איש. הוא שמע קריאת ציפור לילה כלשהי בחוץ, וחשב שזה יעיר את השמש,

ולכן מיהר ובאצבעות זריזות שלף את החותלות, כפי שעשה בלילה הקודם, בלי להעיר את הישנה. ואז זחל שוב בחוצה, כשהוא מדבר אל עצמו בגאווה. כפי שעושים מוגי-לב כשמפחדים מאוד. "עכשיו" הוא אמר לעצמו "ארוץ מהר ורחוק יותר מאשר קודם. לא עצור כל זמן שהלילה נמשך ואשאר בהרים כל זמן שהשמש עובדת במשך היום."

והוא רץ, רץ כמו שבופלו רץ, ישר קדימה, בלי להביט על דבר, בלי לשמוע דבר, בלי לעצור. עם הזריחה הוא היה כבר רחוק מביתה של השמש, והוא הסתתר בגיא עמוק, בין שיחים שצמחו שם. הוא הקשיב זמן רב עד שהעז לשכב לישון, אך בסוף נרדם. הריצה הארוכה עייפה אותו והוא ישן חזק וזמן רב, אך כשפתח את עיניו השמש הביטה ישר עליו, והפעם מפנים חמורות.

זקן-איש ניסה לברוח, אך השמש תפסה אותו וזרקה על הארץ.

וי! כמה שהיא כעסה! ואמרה "זקן-איש אתה גנב חכם אבל גם טיפש גדול, כי אתה גונב ומצפה

להסתתר ממני. פעמיים גנבת את החותלות שלי ומצאתי אתך בקלות. אינך יודע שכל העולם הוא הבית שלי ואינך יכול לצאת ממנו גם אם תרוץ עד שתשחק את רגליך כליל? אינך יודע ששום דבר לא יכול להסתתר בפני ועדיין לחיות? הפעם לא אפגע בך, אך אני מזהירה אתך שאם תעז לגנוב ממני שוב אעניש אתך קשה. לך עכשיו, ואל תנסה לגנוב ממני שוב!"

וזקן-איש הלך, והשמש המשיכה בדרכה מערבה. זה הכל. לכו עכשיו לישון כי אני צריך לשוחח על דברים אחרים עם הידיד שלי כאן. הו!